

## Que despois non vaian dicindo...

por Iago Mouriño Román

Fagamos un experimento. Entra nun centro comercial. Faino mentalmente, se non queres que os gardas de seguridade acaben por coñecerte como o *friqui* que vén ao hipermercado lendo un boletín literario. E non só iso. O acto de ler case sempre é recomendábel, agás cando camiñas por unha zona pública e te arriskas a meterte un soberano *ananazo* —*piñazo* en versión normativa— co primeiro ou primeira que pase. Se se dá o caso, invita a involuntaria vítima a un café. Quen sabe. Pode ser o comezo de algo máis que unha fermosa amizade. De ser así, envía un correo electrónico á dirección deste boletín pregando que, por favor e con urxencia, contacten comigo para comunicarme que a táctica funciona.

Vai ata a sección de libros. Se tés sorte verás que está organizada dun modo curioso á par que práctico. Maticemos algo sobre a súa situación. Hai un hipermercado en Lugo no que os libros están ao lado da panadería. Ao principio era incapaz de comprender a que raio se debía iso, ata que pouco despois me devolveron con manchas de chourizo algúns libros emprestados. Ler un bo libro e papar un graxento *bocata* no mesmo sofá é pracenteiro. E incómodo. Fíxate agora na clasificación. O habitual é que estean colocados por guetos, de modo que cada afeccionado pode marxinar aqueles que non lle interesan. Exemplo: literatura galega, literatura española, terror, suspense, romántica, cómic, infantil. Vexo dúas implicacións negativas.

A primeira, en contra do que algún *pureta* poida estar pensando, é supor que todo o que non sexa escrito na comunidade ou no país non é literatura. Aquí é onde mesturo a miña condición de músico coa de lector e, do mesmo modo que entendo que todo aquilo que teña unha intención rítmica e melódica, á marxe da súa complexidade ou ausencia da mesma, é música, quero tamén pensar que todo aquilo que responda ás estruturas convencionais do que se considera literatura (formar parte dalgún dos xéneros, ou de varios, e ao mesmo tempo ter en conta as normas deses xéneros para respectalas ou rompelas, nos mesmos parámetros de simplismo ou complexidade) é literatura. Vamos, que son un sacrílego. E como tiro de graza declaro publicamente que me gustan Dan Brown e Stephen King. Deixa de ler durante un intre. Estás escoitando barullo de ambulancias. Tranquilo. A cincuenta e dous profesores de literatura e a corenta e sete críticos acaba de darlles un infarto múltiple. Podes continuar.

A segunda implicación é o erro de dar por sentado que na literatura da casa non hai posíbel clasificación por temática. Falso. Fole é á literatura galega o que Poe á americana. Reigosa non lle ten nada que envexar a Chandler. Suso de Toro e as súas *Trece Badaladas* seguen os mesmos derroteiros que *O Código da Vinci*. Xurxo Borrazás é o xemelgo de Easton Ellis; Alvite, de Bukowsky; Camilo Gonsar, de Paul Auster; ao tempo que Risco e Woody Allen só se diferencian na idiosincrasia. Paco Martín ofrécenos en *Historias para ler á noite* unha serie de relatos de terror dentro do cotián (como Stephen King. Sacrilexio! Á fogueira!). Cabana e Cunqueiro comparten o cargo de ser os nosos Tolkien. E o lalinense Gonzalo Navaza, (toca barrer cara a casa), dispón en *Erros e tátanos* unha serie de contos con tan mala uva como Roald Dahl na antoloxía *Muá, Muá* (en galego en Ed. Ir Indo). *A Esmorga* de Blanco Amor deixa o mesmo gusto malsán que unha novela de Hunter S. Thompson, e os *Soños Eléctricos* de Caride Ogando demostran que temos un William Gibson de noso. Estes e outros símiles son un claro exemplo de que os nosos escritores son quen de estar presentes coa mesma dignidade na literatura e no mercado. A cultura non pode ser unha burbulla pechada de erudición intelectualoide. Se a literatura se fai accesíbel ao público, o público tamén se fará accesíbel á literatura.